

Recenzja

w postępowaniu habilitacyjnym w dziedzinie sztuk muzycznych
w dyscyplinie artystycznej instrumentalistka
pana dr. Kamila Łomasko

Podstawowe dane osobowe recenzenta

Dr hab. Błażej Goliński

Dziedzina; sztuki muzyczne

Dyscyplina: instrumentalistka

Zlecniodawca opinii

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie (UMFC), w związku z powołaniem przez Radę Dyscypliny Artystycznej, na podstawie art. 221 ust. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 roku, póź. 85 z późn. zm.) na posiedzeniu w dniu 26 października 2021 roku mojej osoby na recenzenta komisji habilitacyjnej w postępowanie o nadanie stopnia doktora habilitowanego Panu dr. Kamilowi Łomasko w dziedzinie sztuki, dyscyplinie artystycznej sztuki muzyczne.

Podstawowe dane o Habilitancie

Pan Kamil Łomasko pochodzi z rodziny o głębokich tradycjach muzycznych. Dziadek jego, Władysław Łomasko, był kapelmistrzem orkiestr dętych, matka natomiast, Bożena Violetta Bielecka jest profesorem sztuk muzycznych, chórmistrzem, pedagogiem a od niedawna dyrektorem Opery i Filharmonii Podlaskiej. Habilitant swoją edukację muzyczną rozpoczął w klasach fortepianu mgr Alicji Makal oraz mgr Krystyny Wachowskiej. Po ukończeniu szkoły podstawowej zmienił instrument na kontrabas i w liceum rozpoczął naukę w klasie prof. Leszka Sokołowskiego. W roku 2001 ukończył Liceum Muzyczne im. Ignacego Paderewskiego w Białymstoku a w roku 2006 uzyskał dyplom z wyróżnieniem Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina Filia w Białymstoku, również w klasie prof. Leszka Sokołowskiego. Jeszcze w czasie studiów (w roku 2004) rozpoczął pracę jako kontrabasista orkiestry Opery i Filharmonii Podlaskiej - Europejskiego Centrum Sztuki im. Stanisława Moniuszki w Białymstoku, gdzie od momentu uzyskania awansu w roku 2012 piastuje stanowisko kontrabasy - I głos.

Od roku 2014 jest pedagogiem Zespołu Szkół Muzycznych im. I. Paderewskiego w Białymstoku (od 2018 jako nauczyciel mianowany). Po skończeniu studiów pozostał jako

asystent w klasie kontrabasu swojego Profesora w rodzimej uczelni, gdzie dzisiaj jest zatrudniony na stanowisku adiunkta. W roku 2014 uzyskał stopień doktora, broniąc na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie pracę pt. *„Bel canto w wybranych utworach na kontrabas Giovanniego Bottesiniego”* (promotor: prof. dr hab. Leszek Sokołowski).

Dr Kamil Łomasko jest laureatem: II miejsca na Ogólnopolskim Przesłuchaniu Uczniów Klas Wiolonczeli i Kontrabas Szkół Muzycznych II stopnia w Elblągu (2000), wyróżnienia na VII Ogólnopolskim Konkursie Kontrabasowym im. A. B. Ciechańskiego w Poznaniu (2002), wyróżnienia na I Ogólnopolskim Konkursie Kontrabasowym w Łodzi (2003). W roku 2003 otrzymał stypendium Ministra Kultury i Sztuki, a w 2015 r. został laureatem programu stypendialnego Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Młoda Polska”. W roku 2019 z okazji 65-lecia Opery i Filharmonii Podlaskiej - Europejskiego Centrum Sztuki w Białymstoku, odznaczony przez Prezydenta RP Medalem Brązowym za długoletnią służbę.

Ocena autoreferatu

Pan Kamil Łomasko w swoim autoreferacie od początku podkreśla ogromną rolę pedagogów, jakich napotkał na drodze swojej edukacji. Szczególnie ciepłe słowa kieruje pod adresem prof. Leszka Sokołowskiego, w którego klasie pobierał nauki w liceum oraz jako student w UMFC Filia w Białymstoku. Jak pisze Habilitant, to dzięki niemu poznał „prawdziwą i ciepłą relację Mistrz-Uczeń”. Również za sprawą profesora, jako młody adept sztuki kontrabasowej nie zraził się do ćwiczeń i stawiał czoło niełatwemu przejściu z instrumentu klawiszowego na smyczkowy, by w niedługim czasie odnieść pierwsze sukcesy konkursowe. Prof. Sokołowski jak pisze Habilitant „rozbudził(...) wielką pasję i radość muzykowania na kontrabasie, wskazując, że ten instrument może śpiewać jak ludzki głos.”

Kolejną istotną osobą była i jest dla p. Łomasko pianistka Olga Anikiej, pedagog UMFC Filii w Białymstoku, z którą współpracuje i występuje od początku studiów do dnia dzisiejszego. Z dużym uznaniem Habilitant pisze o jej intuicji i wyobraźni muzycznej, o tym że podobnie współodczuwają muzykę, co było znaczące dla jego rozwoju artystycznego.

Ważnym momentem z życia, opisanym przez p. Łomasko było rozpoczęcie pracy w Operze i Filharmonii Podlaskiej - Europejskim Centrum Sztuki w Białymstoku. System pracy w tej instytucji, pozwalający spotykać, towarzyszyć i obserwować przy pracy

wybitnych solistów i dyrygentów jest dla Habilitanta bardzo inspirujący. Fakt iż po kilku latach zdał egzamin na I głos orkiestry świadczy o tym, iż jest człowiekiem ambitnym a jego zaangażowanie i wysoki poziom artystyczny są doceniane przez dyrekcję i kolegów z zespołu. Warto wspomnieć o tym, że praca w zespole o profilu jednocześnie symfonicznym jak i operowym wymaga w moim przekonaniu dużej elastyczności i wszechstronnych umiejętności.

W dalszej części autoreferatu wymienione zostały najważniejsze dla Habilitanta koncerty symfoniczne, spektakle operowe, nagrania płyt zarówno w charakterze muzyka orkiestrowego jak i płyta „A Virtuoso Double Bass” nagrana przez Kamila Łomasko oraz Karinę Komenderę.

W części autoreferatu poświęconej działalności pedagogicznej, dr Łomasko opisuje swoją pracę w ZSM im. I. Paderewskiego w Białymstoku oraz rodzimej Alma Mater. Wspomina również o prowadzonych warsztatach kontrabasowych w ramach Wakacyjnych Warsztatów Muzycznych „Czas na Muzykę” i kursach studiów orkiestrowych podczas Warsztatów Orkiestrowych i Kameralnych „Muzyka Naszych Czasów”. Szczególnie ciepło pisze o pracy z najmłodszymi kontrabasistami. Wykazuje dużą orientację w zakresie potrzeb uczniów związanych z relacją z nauczycielem, pracą nad warsztatem, występami przed publicznością, radzeniem sobie ze stresem.

W uczelni, na Wydziale Instrumentalno-Pedagogicznym, Edukacji Muzycznej i Wokalistyki prowadził zajęcia z przedmiotów: kontrabas, literatura specjalistyczna, studia orkiestrowe i kameralistyka.

Pod koniec autoreferatu Habilitant wymienia najważniejsze z projektów orkiestrowych w jakich brał udział poza OiFP.

Ocena dołączonego dzieła artystycznego

Dzieło wskazane przez Habilitanta jako najważniejsze osiągnięcie artystyczne to płyta CD „A Virtuoso Double Bass”, wydana w roku 2021 przez wydawnictwo Acte Préalable (AP0497). Nagrań dokonano w sali koncertowej Opery i Filharmonii Podlaskiej. Na płycie znajdują się:

Paul Hindemith - Sonata na kontrabas i fortepian

- Allegretto

4

- Scherzo - Allegro assai
- Molto Adagio
- Recitativo
- Lied - Allegretto grazioso

Aleksander Lason - Muzyka w czterech częściach na kontrabas i fortepian

- Przygrywka chorałowa
- Taniec
- Pieśń
- Finał z kadencją

Nino Rota - Divertimento Concertante na kontrabas i fortepian

- Allegro maestoso
- Alla marcia allegramente
- Aria - Andante
- Finale - Allegro Marcato

We wszystkich utworach partię fortepianu wykonała p. Karina Komendera.

Kompozycje zamieszczone na płycie wymagają dużej biegłości instrumentalnej, dojrzałości artystycznej oraz wyobraźni. Choć są to utwory mniej więcej z drugiej połowy XX wieku, to pozwalają zaprezentować różne techniki wykonawcze, tym samym różne oblicza wirtuozowskiego kontrabasu. Całość zrealizowana jest na wysokim poziomie, wykonawcy prezentują świetny warsztat, dobrą współpracę i wspólne intencje. Dr Łomasko ukazuje szeroki wachlarz swoich umiejętności, daje się poznać jako muzyk dojrzały, potrafiący w przemyślany i logiczny sposób łączyć różne techniki wykonawcze, prezentuje możliwości barwowe kontrabasu, a przede wszystkim jego śpiewność. Z przyczyn recenzenckich wspomnieć należy o drobnych niedoskonałościach intonacyjnych pojawiających się w kompozycji „Muzyka w czterech częściach” oraz w I cz. Divertimenta Concertante N. Roty. Nieco zbyt ociężale wykonana została według mnie cz. II „Taniec” utworu A. Lasonia.

Bardziej zastanawiający jest jednak sam dobór utworów na płytę. Nie do końca jest tak, jak w autoreferacie pisze sam Habilitant, że nagrane zostały jedynie dzieła kameralne. Trudno bowiem Divertimento Concertante Nino Roty nazwać utworem kameralnym. W

oryginale jest przeznaczone na kontrabas i orkiestrę a partia fortepianu jest jedynie wyciągiem z partytury. Należałoby zatem w mojej opinii opisać to dzieło jako Divertimento Concertante na kontrabas i orkiestrę w wersji z fortepianem. Uznaję to za niedopatrzenie. Pozostaje jednak pytanie o zasadność uwieczniania utworu w takiej postaci. Nie do końca rozumiem czemu to ma służyć a dr Kamil Łomasko się do tego nie odnosi. Uważam że dzieło na tym traci, bo choć partia fortepianu wykonana jest bardzo dobrze, to nie sposób zawrzeć w niej wszystkich odcieni orkiestry symfonicznej i wizji kompozytora.

Dorobek naukowy

Przedstawiony przez Habilitanta dorobek naukowy jest dosyć skromny. W okresie od czasu uzyskania tytułu doktora wygłosił jeden wykład „Bel canto w wybranych utworach na kontrabas Giovanniego Bottesiniego”, w Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina filia w Białymstoku. Wykonywał również prezentacje artystyczne na trzech konferencjach Naukowo-Artystycznych organizowanych przez macierzystą uczelnię.

Dorobek pedagogiczny

Habilitant od początku swojej pracy związany jest z Uniwersytetem Muzycznym Fryderyka Chopina filia w Białymstoku a od roku 2014 jest również pedagogiem ZSM im. I. Paderewskiego w Białymstoku (od roku 2018 jako nauczyciel mianowany). Z załączonej dokumentacji wynika iż bierze on aktywny udział w życiu artystycznym tych placówek.

W okresie od uzyskania tytułu doktora prowadził Wakacyjne Warsztaty Muzyczne „Czas na muzykę” w miejscowości Szeligi k/Ełku.

Był promotorem dziewięciu prac licencjackich i magisterskich.

Działalność organizacyjna

Według załączonej dokumentacji, Habilitant był współorganizatorem jednego wydarzenia, Seminarium kontrabasowego w ZSM im. I. Paderewskiego w Białymstoku „Intonacja oraz wibracja w grze na kontrabasie” prowadzonego przez dr. Hab. Adama Bogackiego prof. UMFC.

Konkluzja

Pan dr Kamil Łomasko w przedstawionej dokumentacji ukazuje się jako utalentowany, ambitny, elastyczny wykonawca, a także jako aktywny, zaangażowany pedagog. Duża ilość obowiązków w związku z pracą w orkiestrze Opery i Filharmonii Podlaskiej, ZSM im. I. Paderewskiego w Białymstoku oraz UMFC Filia w Białymstoku tłumaczy w mojej opinii nieco mniejszą aktywność na polu naukowym i organizacyjnym. Wierzę że te proporcje w przyszłości nieco się wyrównają.

Niniejszym stwierdzam, że dorobek artystyczny, dydaktyczny, organizacyjny i naukowy pana doktora Kamila Łomasko spełnia wymagania ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Edward Gdiniński